

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอรเจริญ จังหวัดหนองคาย โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล
5. การนำเสนอข้อมูล

ประชากร

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับประชากรทั้งหมด ซึ่งได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอรเจริญ จังหวัดหนองคาย จำนวนทั้งสิ้น 150 คน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 42 คน บุคลากรฝ่ายบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 21 คน บุคลากรฝ่ายสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 21 คน และสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 66 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากร

สถานภาพบุคลากร	เจ้าหน้าที่	ผู้บริหาร	สภา	สมาชิก	รวม
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
เทศบาลตำบลพรเจริญ	6	3	4	10	23
เทศบาลตำบลคอนหมื่นนาง	6	3	2	6	17
รวมเทศบาลตำบล	12	6	6	16	40
องค์กรบริหารส่วนตำบลป่าแฝก	6	3	3	8	20
องค์กรบริหารส่วนตำบลวังชมภู	6	3	3	10	22
องค์กรบริหารส่วนตำบลศรีชมภู	6	3	3	8	20
องค์กรบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ	6	3	3	8	20
องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง	6	3	3	16	28
รวมองค์กรบริหารส่วนตำบล	30	15	15	50	110
รวมทั้งสิ้น	42	21	21	66	150

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม และฐานะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทำงานอยู่ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางและสร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ และทฤษฎีจากเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่น พระราชบัญญัติภาคตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ปรับปรุง พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2546 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตลอดจนสอบถามปัญหา และเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและนำข้อมูลจากการศึกษามาประมวลและสร้างแบบสอบถาม แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

2. ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ แก้ไข และปรับปรุง แล้วนำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) รูปแบบของการสอบถาม (format) ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

2.1 นายอุทาน บุญเลิศ ผู้อำนวยการ ระดับ 9 โรงเรียนบ้านหนองผักแว่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 วุฒิ กศ.บ. (การบริหารการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญทางด้านโครงสร้างและเนื้อหาทางการศึกษา

2.2 นายธงไชย สุวพงษ์ นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด จังหวัดอุดรธานี ผู้เชี่ยวชาญทางด้านโครงสร้างและเนื้อหาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.3 นายสุรสิทธิ์ สิทธิอมร ผู้อำนวยการ ระดับ 9 โรงเรียนบ้านเหล่าใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 วุฒิ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญทางด้านรูปแบบเครื่องมือวิจัย

3. นำแบบสอบถามไปทดลอง (Try out) ใช้กับบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอศรีวิไล ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน นำผลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .90

4. จัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยตนเอง
3. หลังจากนั้น 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยจึงได้ติดตามเพื่อเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ หากไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจะนำกลับคืนไปให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบใหม่จนแบบสอบถามที่ตอบสมบูรณ์ดีแล้วนับจำนวนแบบสอบถาม จากนั้นจึงคำนวณร้อยละจากจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามกับประชากรจำนวนทั้งสิ้น 150 ฉบับ ซึ่งสามารถติดตามเก็บแบบสอบถามคืนได้และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบ 150 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ
2. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามตามเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วม/ปัญหา	ให้ค่าคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

3. นำแบบสอบถามที่ให้ค่าคะแนนแล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อหาค่าทางสถิติดังนี้

3.1 วิเคราะห์สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวม รายด้านและเป็นรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีระดับการมีส่วนร่วม/ปัญหามากที่สุด
3.51 – 4.50	มีระดับการมีส่วนร่วม/ปัญหามาก
2.51 – 3.50	มีระดับการมีส่วนร่วม/ปัญหาปานกลาง
1.51 – 2.50	มีระดับการมีส่วนร่วม/ปัญหาน้อย
1.00 – 1.50	มีระดับการมีส่วนร่วม/ปัญหาน้อยที่สุด

3.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามสถานภาพของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีการของ เชฟเฟ้ (Sheffe)

3.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามฐานะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้การวิเคราะห์หาค่า t-test (Independent Samples)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม

วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 96)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

$\sum S_t^2$ แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 101)

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ p แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

n แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

\sum แทน ผลรวม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่

3.1 สถิติที่ใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอรเจริญ จังหวัดหนองคาย จำแนกตามสถานภาพของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมและรายด้าน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ทางเดียว F-test (One-way Analysis of Variance) แล้วตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Sheffe (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 115 - 116)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F

MS แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Square)

MS_b แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Square) ภายในกลุ่ม

$$\text{หาได้จาก } MS_b = \frac{SS_b}{k - 1}$$

MS_w แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม

$$\text{หาได้จาก } MS_w = \frac{SS_w}{N - k}$$

SS แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)

3.2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ระหว่างเทศบาลกับองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมและรายด้าน โดยการใช้ค่า t-test (Independent Samples) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 112)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตในการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

\bar{X}_1, \bar{X}_2 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 แทน แทนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ